

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 308 | Tarih 11-17 Mayıs

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 308 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 82 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

12 Mayıs: 76 yaşındaki eski vali Şehabettin Harput, Yargıtay'ın, Bank Asya'ya para yatırma, bir üniversitenin mütevelli heyetinde yer alma ve iş insanları dernekleri tarafından düzenlenen yurt dışı gezilerine katılma gibi faaliyetler üzerinden Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu gerekçesiyle verilen sekiz yıl dokuz aylık hapis cezasını onamasının ardından [cezaevine](#) gönderildi.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

Toplantı ve Örgütlenme Özgürlüğü

12 Mayıs: BİRTEK-SEN Başkanı Mehmet Türkmen, yanıltıcı bilgiyi yayma suçlamasından [beraat](#) etti ve Gaziantep'teki bir fabrika eylemi sırasında işçi haklarını savunurken yaptığı açıklamalar nedeniyle 57 gün tutuklu kalmasının ardından tahliyesine karar verildi.

İfade ve Basın Özgürlüğü

13 Mayıs: Gazeteci Sezer Küçükçukurt, Afyonkarahisar'da Belediye Başkanı Burcu Köksal'ın CHP'den AKP'ye geçişini eleştiren bir karikatür yayımlamasının ardından, karikatürde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a doğrudan atıf yapılmamasına rağmen "cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla [ifade verdi](#) ve serbest bırakıldı.

13 Mayıs: Türk savcılar, tutuklu gazeteci İsmail Arı hakkında, Erdoğan ailesiyle bağlantılı vakıflar, kamu kaynaklarının bu yapılara aktarıldığı iddiaları, yargı atamaları ve devlet kurumlarındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin yorumları ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle iddianame düzenledi ve sekiz yıldan fazla [hapis](#) cezası talep etti.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

12 Mayıs: BM Yargı Bağımsızlığı özel raportörü, Türkiye'de hâkim ve savcıların işe alım, mülakat, atama, terfi ve yer değiştirme süreçlerinin şeffaflık, objektif kriterler ve bağımsız denetimden yoksun olduğunu belirterek, bu

durumun siyasi etki ve adil yargılanma hakkı bakımından endişelere yol açtığını [bildirdi](#).

13 Mayıs: Tutuklu İstanbul Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve üç sanığın, belediye verileri, kampanya analizleri ve yabancı istihbarat bağlantıları iddialarına dayanan siyasi casusluk davasında tahliye talepleri reddedildi ve 20 yıla kadar hapis cezasıyla yargılandıkları davada [tutukluluklarının](#) devamına karar verildi.

15 Mayıs: AIHM, Türkiye'nin eski Kürt milletvekili Ayla Akat Ata'nın özgürlük ve ifade özgürlüğü haklarını [ihlal](#) ettiğine hükmetti. Mahkeme, Ata'nın 2016 yılında, büyük ölçüde koruma altındaki siyasi faaliyetleri, konuşmaları ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle, makul şüphe olmaksızın terör bağlantılı suçlamalarla tutuklandığını tespit etti.

Kürt Azınlık

14 Mayıs: Van'daki bir mahkeme, Kürt gazeteci Reyhan Hacıoğlu'nu, hak savunucularının televizyon yayınları, röportajları ve haber kaynaklarıyla temaslarının delil olarak kullanıldığını belirttiği bir davada, bir terör örgütüne yardım ettiği iddiasıyla dört yıl iki ay [hapis](#) cezasına çarptırdı.

15 Mayıs: Türk savcılar, JINNEWS editörü Öznur Değer hakkında, kendi haberlerini, protesto fotoğraflarını ve paylaştığı haberleri içeren sosyal medya paylaşımları nedeniyle terör propagandası [soruşturması](#) başlattı.

15 Mayıs: TBMM, Kürtçenin kamusal kullanımının önündeki engellerin araştırılmasına yönelik DEM Parti önergesini [reddetti](#). Önergeye iktidardaki AKP, milliyetçi MHP ve İYİ Parti karşı oy verdi.

Mülteciler ve Göçmenler

13 Mayıs: 2023 yılında Zonguldak'ta ruhsatsız bir kömür madenindeki ölümcül olayın ardından yanmış bedeni bulunan Afgan göçmen işçi Vezir Mohammed Nourtani'nin eşi, ailesinin hâlâ geçerli kimlik belgeleri, sağlık hizmetlerine erişim, hukuki koruma ve devlet desteğinden yoksun bırakıldığını, iki çocuğunun engelli olmasına rağmen ağır koşullarla [mücadele](#) ettiklerini söyledi.

İşkence ve Kötü Muamele

14 Mayıs: Türk polisi Bingöl'de [yanlış eve](#) baskın düzenledi. Kapıyı kırarak içeri giren polisler, 15 yaşındaki bir çocuğun kolunu kırdı ve Kürt bir aileye kötü muamelede bulundu. Olayın ardından polis aileden özür diledi.

Kadın Hakları

11 Mayıs: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, Türkiye'nin 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesini [AIHM'e](#) taşıdı. Platform, çekilmenin cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmasının ve Anayasa Mahkemesi'nin başvuruyu reddetmesinin kadın haklarına yönelik korumaları hukuka aykırı şekilde zayıflattığını savundu.